

ANDREI PĂDURE, ARINA ȚURCAN-DONȚU

VIOLENȚA ÎN FAMILIE ȘI ÎN BAZĂ DE GEN

SUPPORT DE CURS

ANDREI PĂDURE, ARINA ȚURCAN-DONȚU

VIOLENȚA ÎN FAMILIE ȘI ÎN BAZĂ DE GEN

(suport de curs)

Prezentul suport de curs a fost elaborat cu sprijinul Centrului de Drept al Femeilor în cadrul proiectului „Consolidarea eficienței și accesului la justiție în Moldova”, implementat de PNUD Moldova, cu suportul financiar al Suediei. Opiniile aparțin autorilor și nu reflectă neapărat opinia PNUD și a Suediei.

Chișinău, 2022

CUPRINS

Cuvânt înainte	5
Tema 1. CONCEPTUL DE VIOLENȚĂ ÎN FAMILIE ȘI ÎN BAZĂ DE GEN	7
Amplarea violenței în familie și în bază de gen	8
Definirea violenței în familie și în bază de gen	12
Formele violenței în familie și în bază de gen	14
Înțelegerea dinamicii violenței în familie și în bază de gen	17
Cauzele violenței în familie și în bază de gen	27
Miturile privind violența în familie și în bază de gen	29
Subiecții violenței în familie	31
Consecințele violenței în familie și în bază de gen	33
Raportarea cazurilor de violență în familie și în bază de gen	38
Tema 2. NORMELE DE DREPT INTERNAȚIONAL ȘI NAȚIONAL PRIVIND VIOLENȚA ÎN FAMILIE ȘI ÎN BAZĂ DE GEN	43
Cadrul legal internațional privind combaterea violenței în familie și în bază de gen	44
Actele normative naționale în domeniul prevenirii și combaterii violenței în familie și în bază de gen	48
Drepturile victimelor violenței în familie și în bază de gen	56
Mecanismul de soluționare a actelor de violență în familie	60
Tema 3. NORMELE DE GEN, MASCULINITATEA ȘI VIOLENȚA	75
Sexul vs. Genul	76
Rolurile de gen	78
Egalitatea de gen, inegalitatea de gen și discriminarea în această bază	80
Piramida violenței	83
Sexismul și limbajul sexist	84
Masculinitatea toxică și violența	86

Tema 4. VIOLENȚA SEXUALĂ. CONSIMȚĂMÂNTUL PENTRU UN RAPORT SEXUAL	89
Consimțământul pentru un raport sexual	90
Semne de liberă exprimare a consimțământului, ezitării și refuzului	94
Expertiza medico-legală în infracțiunile sexuale	96
Infracțiunile privind viața sexuală și rolul expertizei medico-legale	116
Violența sexuală în conflictele armate	120
Mutilarea genitală a femeilor	122
Tema 5. PREVENIREA ȘI COMBATEREA VIOLENȚEI ÎN FAMILIE ȘI ÎN BAZĂ DE GEN	127
Autoritățile și profesioniștii abilitați cu funcții de prevenire și combatere a violenței în familie și în bază de gen	129
Rolul societății în prevenirea și combaterea violenței în familie și în bază de gen	134
Tema 6. RĂSPUNSUL SISTEMULUI SĂNĂTĂȚII LA VIOLENȚA ÎN FAMILIE ȘI ÎN BAZĂ DE GEN	139
Rolul sistemului sănătății în prevenirea și combaterea violenței în familie și în bază de gen	140
Intervenția personalului medical în cazurile de violență în familie	144
Identificarea victimei violenței în familie	146
Comunicarea cu victimele violenței în familie	149
Intervenția medicală	152
Barierele ce obstrucționează asistența medicală	156
Documentarea actului medical și a leziunilor corporale	157
Evaluarea riscurilor	160
Susținerea pacientei în dezvoltarea planului de siguranță	162
Raportarea cazului la poliție	162
Referirea cazurilor de violență în familie	165
Examinarea medico-legală	167
ANEXE	
Resursele disponibile victimelor violenței în familie și agresorilor	169
Leziunile asociate cu violența în familie și în bază de gen	172
BIBLIOGRAFIE	174